

Karsten Hansen: Ikki ráð at ganga Starvsmannafelagnum á mæti:

Ongin lønarhækking til fólk í almennum starvi

– Skulu vit ganga krávinum frá Starvsmannafelagnum á mæti, kunnu vit akkurát tað sama lata Føroyar aftur og stongja hurðina. – Men eg ivist ikki í, at vit finna eina loysn, sum øll eru nøgd við, uttan at lønirnar hækka, sigur Karsten Hansen, figgjarmálaráðharri

ÁKI BERTHOLDSEN

– Vit hava ikki ráð til at hækka lønina hjá teimum alment lóntu enn.

Í sambandi við lønarkrøvini skal Starvsmannafelagið ikki vænta sær nakra serliga vælvið frá Karsten Hansen, nú samráðingarnar verða í næstum um nýggjan sáttmála.

Og tað verður helst langt frá eisini.

Tí nú sigur Karsten Hansen í eini viðmerking við Sosialin, at hesuferð ætla hann ikki, at limirnir í Starvsmannafelagnum skulu fáa lønarhækking yvirhøvur.

Tað eru annars ikki eiti á lønarkrøv, sum Starvsmannafelagið hevur sett fram ímóti Landsstýrinum, nú samráðingar verða um nýggjan sáttmála í næstum.

M.a. hevur Starvsmannafelagið kravt eina lønarhækking uppá heili 60%, umframt 35 tíma arbeiðsviku, umframt seks viku summarfrí, og harafturat umsorgardagar, fyrri at nevna nøkur av krøvunum.

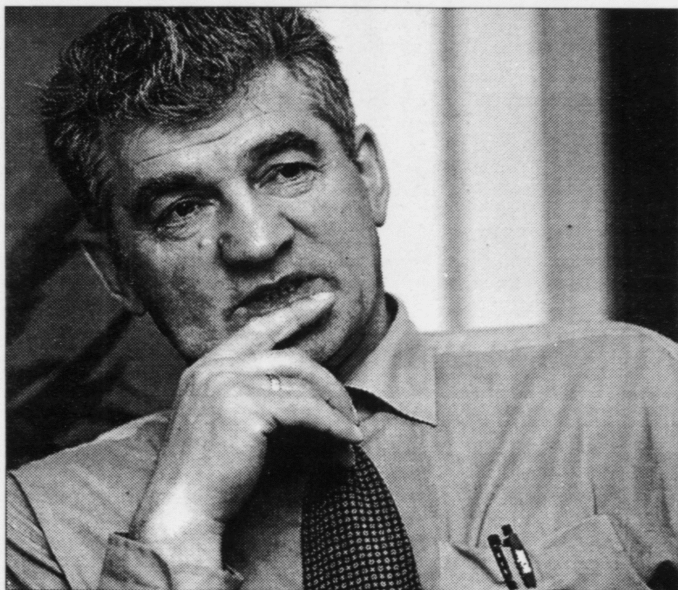
Hinvegin er mótkrævið frá Landsstýrinum, at lønin skal ikki hækka.

Veruleikafjart

Karsten Hansen heldur ikki, at krøvini hjá Starvsmannafelagnum eru serliga realistisk.

– Annars er tað ikki mín uppgáva sum so at halda nakad ávíst um lønarkrøvini.

– Starvsmannafelagið hevur sett krøvini fram og so verður tað viðgjørt. Men tað er greitt, at tað verður ómetaliga trupult at ganga teimum á mæti, eisini fyrri ein lítlan part.

– Vit hava ikki ráð at geva limunum í Starvsmannafelagnum meiri í løn enn. – Tað hevur tvørturímóti ómetaliga stóran týdning, at vit halda fast um ein vaman figgjarpolitik. Og tá ið vit siggja, hvussu førøyingar liva í dag, er tað altso ikki heilt burturvið, heldur Karsten Hansen

– Og tað vænti eg eisini, at tey fara at skilja.

Karsten Hansen sigur, at skulu limirnir í Starvsmannafelagnum hava meiri í løn, slepst ikki undan, at øll onnur eisini fara at krevja meiri í løn.

Tað er heldur onki at ivast í, at eisini fakfeløgini á privata arbeiðsmarknaðinum fara at leggja eitt slíkt trýst á lønarlagið, at tað fer at beina fyrri øllum okkara kappingarføri.

Figgjarmálaráðharrin sigur, at verða øll krøvini hjá Starvsmannafelagnum lögð saman, er talan um eina lønarhækking upp á yvir 100%.

– Í løtuni betala vit stívliga 1,4 milliard í almennum lønum. Skulu krøvini hjá Starvsmannafelagnum gangast á mæti, koma almennu lønirnar at hækka uppá meiri enn 2,8 milliardir.

– So kunnu vit akkurát tað sama lata Føroyar aftur og stongja Føroyar.

– Tí so verða ikki meiri enn einar 200 milliónir eftir at býta út til øll onnur endamá, pensjónir, heilsuverk, strandferðslu, viðlíkahald og alt annað.

Mugu halda tær

Karsten Hansen heldur ikki, at tað er rúmd fyrri lønarhækkingum nú.

– Vit eru í ferð við at fáa

tamarhald á búskapin. Og tað er ómetaliga týðningarmikið, at vit fáa lagt okkum nøkur oyru á kistubotnin at standa ímóti við. Tí øll eru væl greið yvir, at tann fiskaprísur, sum er nú, fer ikki at halda sær.

– Og fyrirbils hava vit ikki fleiri bein at standa á, enn fiskivinnuna.

– Møguliga fáa vit fleiri

bein at standa á einaferð.

– Men innit tað hendir, mugu vit taka stóðu útfra í veruleika, sum er. Og tí noyðast vit at vera ómetaliga varin.

– Samstundis arbeiða vit av kraft uppá at royna at rationalisera og at gera almennum umsitingina býligari.

– Og tað er alt umráðandi, at vit fáa alt hetta í rættlag, og fáa gjørt okkum greitt, hvussu hetta samfelagið skal rekast, aðrenn vit fara at býta út til høggu og vinstru.

Annars er Karsten Hansen ikki samdur í, at keypikraftin hjá limunum í Starvsmannafelagnum er so vánalig, sum tey vilja gera tað til.

– Sigggja vit, hvussu fólk liva, haldi eg ikki, at tað er heilt við síðuna av, sigur hann.

– Og eg haldi, at tað eru eisini onnur mál í samfelagnum, sum hava týðning at fáa í rættlag, og sum mugu raðfestast minst líka frammaliga sum hetta. T.d. arbeiða vit fyrri at menna pensjónirnar.

Men starvsmannafelagið hevur eisini onnur krøv, umframt lønina. Hvat við teimum, t.d. 35 tíma arbeiðsviku, umsorgardagar og seks viku summarfrí?

– Nú samráðast vit, so fáa vit at sigggja.

Men tað er greitt, at

verður summarfrítiðin longd, og arbeiðsvikan styt, er tað eisini eitt slag av lønarhækking. Í hvussu so er, fer tað at økja almennu útreiðslurnar munandi.

– Tí vit vita, at tað almenna arbeiðið, sum skal gerast, krevur eina ávísa arbeiðsorku.

– So skulu tey, sum eru í almennum starvi nú, hava styttri arbeiðstíð, skulu fleiri fólk til.

– Og tað kostar.

Finna eina loysn

Men er tað ikki rímligt, at limirnir í Starvsmannafelagnum fáa tað aftur, sum tey hava mist av teimum krepputíðum, sum vórðu set í verk. m.a. lønarniðurskurðin?

– Alt er ikki so svart og hvítt. Tá ið kreppan leikaði á, mátti okkurt gerast. Og limirnir í Starvsmannafelagnum gingu sjálvboðnir við til at fara niður í løn í samráð við Landsstýrið.

– Hin móguleikin var, at nógvi fólk varð sagt upp.

– Tí fóru øll niður í løn fyrri at varðveita sum flest fólk í starvi. Og hetta var eisini tann betra loysnin, tí harvið varðveittu so nógvi fólk sum gjørligt arbeiðið.

Annars ivast Karsten Hansen ikki í, at tað fer at bera til at samráðast seg fram til eina virðiliga avtalu við Starvsmannafelagið, sum báðir partar vera nøgdir við, og at fer at bera til at finna ymsar mátar at bøta um sáttmálan uppá, uttan lønarhækking, tí vit halda, at tað tænar øllum partum best í longdin.

Í hesum liggur, at Landsstýrið hevur onnur tilboð til Starvsmannafelagið í skjáttum, sum bótir sáttmálan aðrar vegir enn við eini lønarhækking.

Men Karsten Hansen vil ikki nevna tey aðrenn samráðingarnar verða.

– Men skal hann framskundast hjá Almastovuni, skal tað verða gjørt í seinasta lagi í morgin.

Og tað er óvíst um tað yvirhøvur ber til, tí arbeiðsbyrðan á Almastovuni er stór.

Annars vísir Helena Dam á Neystabø á, at tað er ikki vanligt, at pensjónir og aðrar veitingar veðra útgjaldnar fyrr enn beint uppundir jól.

– Talan er m.a. um framfyrirgjaldnar veitingar, so útgjaldið er altíð lagt so tætt uppundir tann fyrsta í hvørjum mánaða sum gjørligt.

– Vit skulu ikki húsast fyrri fólk, men tað kann verða eitt sindur óheppið at tað verður útgjaldið alt ov langt frammundan.

Hon vísir eisini á, at saman við útgjaldinum seinast í november, var boðað frá, at útgjaldið í desember kom ikki fyrr enn 23. desember, so tað kom ikki óvart á fólk.

– Annars sigur landsstýrismaðurin í almanna- og heilsumálum, at brenni- og samskiðsstudningurin er útgjaldin fyrst í hesum mánaðinum fyrri nettup at byrgja upp fyrri jólnum og teimum ekaútreiðslum, sum fólk hava.

Fáa kanska pensjónina í góðari tíð áðrenn jól

Møguleikarnir verða kannaðir fyrri at framskunda útgjaldsdagin so at pensjónir og aðrar almannaveitingar verða goldnar í góðari tíð fyrri jól

ÁKI BERTHOLDSEN

Almanna- og heilsustýrið kannar móguleikan fyrri at framskunda útgjaldsdagin av pensjónum, so at pensjónir og almannaveitingar verða útgjaldnar í góðari tíð fyrri jól.

Í Sosialinum í gav gav Vilhelm Johannesen, landsstýrismaður ilt av sær, tí at ætlanin er ikki, at pensjón-

irnar og aðrar almannaveitingar skulu vera tókar í pensjónstovnum, og á posthúsum fyrr enn Tollaksmessudag 23. desember.

– Tvs. at nógva staðni á smábýgd komu tær ikki fram fyrr enn eftir jól. Men í besta føra pensjónistar av ymsum slag bara ein dag at avgreiða øll jólaeindini, og tað helt hann vera stóra vanvirðing av teimum veikastu í samfelagnum.

Hann heitti tí á Helenu Dam á Neystabø, landsstýrismaður í almanna- og heilsumálum um at fáa tað broytt.

Og hon sigur, at tað eru nakrir dagar síðani, at hetta málið var reist og kannað verður nú, um tað ber til at broyta útgjaldsdagin so at pensjónirnar verða útgjaldnar fyrri.

Men hon sigur, at talan er ikki um nakran illvilja, men

tað er ikki bara sum at siga tað at broyta útgjaldið, tí tað er neyðugt við ikki sørt av fyrrreikingum.

– Eitt er, at útgjaldsdagarnir fyrri alt árið verða fastlagdir longu fyrst í árinum.

– Eitt annað er, at Postverkið er ikki fegið um at leggja inni við so stórum upphæddum ov leingi.

– Men kanska kundi tað verið uppbyggjað av, at arbeiðstrýstið á posthúsið hevði linkað nakad Tollaksmessudag, um pensjónirnar komu fyrr.

Helena Dam á Neystabø sigur, at fyrirspurningur er sendur Postverkinum at vita, hvat tey siga til at útgjaldsdagurin verður framskundaður.

– Hevur Postverkið onki ímóti tí, verður spurt hjá Almastovuni, um tað ber til hjá teimum at broyta útgjaldsdagin.